

Югозападен университет „Неофит Рилски“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Цветан Недков

за кандидатурата на гл. ас. д-р Милена Анева и монографичния ѝ труд

“Художествена цялост на театралния спектакъл”

от проф. д-р Цветан Недков, член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ, обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ. Бр.52.02.2019... Хабилитационният труд на главен асистент доктор Милена Анева “Художествена цялост на театралния спектакъл” се вписва във все още незапълнената ниша от методически трудове, необходими за професионалното обучение на студентите.

Авторката разглежда подробно, професионално и разбираемо значението на въображението за творческата работа. Тази част от нейния монографичен труд се опира на сериозни психологически изследвания, засяга креативността като цяло и се отнася за всички изкуства. Изтъкнати са връзките на въображението с действителността, връзките на фантазията и реалността в поведението на човека. Приносно е извеждането на четири основни форми, които свързват дейността на въображението и действителността – същностната основа на творчеството. Тази част от хабилитационния труд има самостоятелна стойност дори извън него, защото въвежда базови понятия и разбирания, които служат за обяснение на конкретиката в следващите глави.

Анализирана е сложността на лабораторния процес, изграждащ и провокиращ творческото въображение. Според д-р Милена Анева творческото въображение е фундаментално изискване за възпитанието и изграждането на

бъдещия актьор. Без тази основа не би съществувала органичността между актьор и режисьор при изграждането на бъдещия спектакъл.

Д-р Анева е систематизирала в строга последователност необходимите атрибути на творческото създаване, за да докаже тезата си:

„Поведенческата верига "възприятие-оценка-решение-реакция" е процесът на житейската действителност и театъра”

Сериозна съставна част от монографията са професионалните разсъждения на автора относно художествената цялост в процеса на изграждане на спектакъла. Тази посока на анализ е изградена върху базата на професионалната практическа работа на режисьора Милена Анева на театралната сцена. Доказана е необходимостта от осмисляне и точно структуриране на конкретен спектакъл или театрална идея.

Монографията преосмисля основните хипотези, свързани с театралния спектакъл, сравнява и извлича от класическите теории това, което може да бъде основа на съвременния театър. Прави дълбочинен анализ на драматургичния подход, но особено приносно е систематизирането на връзката между психологията на субекта и обекта на изкуството, и изграждането на спектакъла в неговата цялост.

Прави впечатление добрата и задълбочена работа с източниците. Милена Анева е проявила активен творчески подход към широката литературна база, отразена в библиографията, като я интерпретира едновременно аналитично и креативно, извличайки от нея нови постулати, които могат да служат в методическо направление.

Монографията е добра академична основа за създаване на разширен методически труд в областта на постановъчните изкуства.

Умението на Милена Анева да обобщава и извежда базовите разбирания на качествено ново ниво се вижда в структурното изграждане на академичния труд, както и в стремежа към лаконични и почти афористични обобщения:

„Несъмнено театърът като изкуство на актьора е изкуство на действието, като изкуство на режисьора е изкуство на борбата, но като колективно и

публично творческо изкуство е изкуство на диалектичния процес.“

Монографичният труд има нужда от известно редактиране, за да добие академична цялост. Може да се избегне буквалното повтаряне на цели параграфи от текста в различни глави. Дори заключението почти изцяло и съвсем буквално повтаря увода, при това не в тезисната му част, а в примерите. Някои термини са взети директно от източника и не са преведени адекватно на български. Използван е руският термин „установка“, например, вместо приетия у нас „нагласа“. Среща се непълно цитиране на имена (Л. Тенев вместо Любомир Тенев, С. Образцов вместо Сергей Образцов), което е неприемливо в научен труд. Забелязва се неравномерност в текста. В него се сблъскват някак хаотично академичен подход и разговорен наратив.

Монографията е злободневна в част от подтемите си, особено когато става дума за театралното образование в двата най-големи ВУЗ, предоставящи театрално обучение. Тази конкретност придава допълнително измерение от особена важност, което е доказателство за академичната ангажираност на д-р Анева.

Въпреки забележките, монографичният труд на Милена Анева е важен и приносен. Смятам, че тя отговаря на критериите, необходими да заеме академичната длъжност „доцент“.

12.10.2019

Проф. д-р Цветан Недков

Southwestern University "Neofit Rilski"

STANDPOINT

on the application of Sec. Assistant Professor Milena Aneva and her monographic work "The Artistic Integrity of the Theatrical Performance"

by Prof. Dr. Tsvetan Nedkov, Member of the Scientific Jury in the Contest for the Occupation of the Academic Position Assistant Professor, announced by the South-West University "Neofit Rilski" in SG. Issue 52 / 02.07. G 2019 . The habilitation work of Assistant Professor Dr. Milena Aneva "The artistic integrity of the theatrical performance" fits into the still unfilled niche of methodological works required for the professional training of students.

The author examines in detail, professionally and understandably the meaning of the imagination for creative work. This part of her monographic work draws on serious psychological research, affects creativity in general, and applies to all the arts. Prominent are the links to the imagination with reality tons and the links of fantasy and reality in human behavior. There are four basic forms that connect the activity of the imagination with reality - the essential basis of creativity. This part of the habilitation work has an independent value even beyond it because it introduces basic concepts and understandings that serve to explain the specifics in the following chapters.

The complexity of the laboratory process that builds and provokes creative imagination is analyzed. According to Dr. Milena Aneva, creative imagination is a fundamental requirement for educating and building the future actor. Without this basis, there would be no organism but an actor and director in the construction of the future performance.

Dr. Aneva is designed in strict sequence necessary attributes of artistic creation to prove his thesis:

" Behavioral chain " perception-evaluation-decision-reaction " is the process of life's reality and theater "

A serious component of the monograph is the author's professional reflections on artistic integrity in the process of constructing the performance. This direction of analysis is based on the professional practical work of director Milena Aneva on the theatrical stage. The need to think about and accurately structure a particular performance or theatrical idea has been proven.

The monograph rethinks the basic hypotheses related to theatrical performance, compares and draws from classical theories what may be the basis of contemporary theater.

He makes an in-depth analysis of the dramaturgical approach, but especially helpful is the systematization of the connection between the psychology of the subject and the object of art, and the construction of the spectacle in its entirety. What makes an impression is the good and thorough work with the sources. Milena Aneva has taken an active creative approach to the broad literary base reflected in the bibliography, interpreting it both analytically and creatively, and drawing from her new postulates that can serve in a methodological direction.

The monograph is a good academic basis for creating extensive methodological work in the field of the performing arts.

Ability Milena Aneva summarize and display basic understanding of qualitatively new level seen in the structural construction of academic work and in pursuit of laconic and almost aphoristic summary:

" Undoubtedly the theater as an art of the actor's art of action as art director is an art of struggle, but as a collective and public creative art it is an art of the dialectical process. "

Monograph work needs some editing to gain academic integrity. It can avoid literally repeating whole paragraphs of text in different chapters. Even the conclusion almost completely and quite literally repeats the introduction, not in its abstract but in the examples. Some terms are taken directly from the source and are not adequately translated into Bulgarian. The Russian term "installation" was used, for example, instead of the "attitude" adopted in our country. There is an incomplete citation of names (L. Tenev instead of Lyubomir Tenev, S. Obraztsov instead of Sergei Obraztsov), which is unacceptable in scientific work. The text is uneven. It confronts a somewhat chaotic academic approach and conversational narrative.

The monograph is topical in some of its sub-topics, especially when it comes to theatrical education at the two largest universities providing theatrical training. This specificity adds an extra dimension of particular importance, which is a testament to Dr. Aneva's academic commitment.

Despite the remarks, Milena Aneva's monograph is important and contributing. I believe that it meets the criteria necessary for the academic post of Associate Professor.

12/10/2019

Prof. Dr. Tsvetan Nedkov